

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[У Києві оголосили про початок програми Ukraine2EU. – Єгор Браїлян](#)

[«Закладам культури потрібна автономія»: Григоренко про стратегію культури 2025–2030. – Анастасія Большакова](#)

[Сергій Пантюк: Усі мають бути згадані, а загиблі – увіковічені. – Олександр Мимрук](#)

Медіа

[Media Development Foundation представив дослідження про стан українських регіональних медіа у 2024 році. – Валерія Буняк](#)

[Фотовиставку про українських журналістів у російському полоні відкриють 9 квітня у Брюсселі. – Валерія Буняк](#)

[Експеримент культури Ткаченко хоче очолити Суспільне мовлення. – Та-ня Матяш](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Із пам'ятника на місці відпочинку Петра I зняли полотно: перший етап демонтажу стартував у Полтаві. – Ігор Ізотов](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[У Харкові хочуть створити благодійний заклад козацького стрит-фуду. Як допомогти проєкту? – Антон Малиновський](#)

Креативні індустрії

[На Подолі відкривають креативний простір Mlyn design hub](#)

Фестивалі

[Оголосили програму мініфестивалю музики від «Культурного погляду». – Антон Малиновський](#)

Театр

[«Нам потрібна сміливість»: головний редактор «Театральної Халепи!» про видання та свій ідеальний театральний вечір. – Поліна Горлач](#)

[Чи варто Україні боротися з російським театром за кордоном? – Вікторія Кіхтенко](#)

Музика

Jamala відіграє перший великий концерт з альбомом «Qirim». – Марічка Максимець

Паліндром та Курган випустили сингл, обкладинкою якого стала ілюстрація Ніки Кожушко

Візуальні мистецтва

Через кожне фото занурити читачів у власні спогади: фотограф Денис Черв'як про зін, присвячений Старобільську. – Поліна Горлач

У Києві відкрили виставку півників, які мають привертати увагу людей до проблеми слуху у військових. – Таміла Баранівська, Аліна Бурцева

«Візуальні голоси жінок» – інтригуюча перехресність. – Юлія Манукян

Кіномистецтво. Кінопрокат

Суспільне працює над документальним фільмом про мисткиню Параску Плитку-Горицвіт. – Оксана Наумова

У нас в країні такого немає: чому кожен українець має побачити мюзикл «Ти (Романтика) в кіно». – Ольга Паньків

«Камінний хрест» повертається на великі екрани: фільм-сповідь про розлуку, коріння і втрату власної землі. – Соня Вселюбська

Комедія «Відпустка наосліп» зібрала майже 16 млн грн за три тижні прокату. – Дар'я Тарасова

«Найс Лейдіз»: В Україні покажуть документальний фільм про команду черлідерок старшого віку з Харкова. – Катерина Кадакова

«Вій. Спадок темряви»: в Україні розпочали роботу над фільмом за твором Гоголя

У Бельгії скасували показ російської пропагандистської стрічки «Росіяни на війні». – Мар'яна Зінченко

У Китаї та Канаді покажуть документалку «ЄвроДонбас», що розвінчує радянські міфи про регіон. – Дар'я Тарасова

Арттерапія

В Україні відкрили 6-й кінопростір для військових на реабілітації

Просвітництво

В Україні запускають освітню платформу FUTURES з програмами для молоді. – Микита Кишиневський

Література. Книговидання

Лейпцизький книжковий ярмарок: у 2025 році подію відвідало майже 300 тисяч людей. – Поліна Горлач

Українська сцена Лейпцизького книжкового ярмарку: голоси спротиву та гідності. – Марина Губіна

Оксана Забужко: «Чому ми нічого не навчилися з історії». – Оксана Щур

Україна на Болонському ярмарку дитячої книги 2025. – Ропасва Жанна

У Києві проведуть перший ярмарок мистецької книги

Охорона культурної спадщини

Як проводили інвентаризацію печер Києво-Печерської лаври: релігієзнавиця Людмила Филипович. – Поліна Горлач; Що за планові перевірки відбуваються у Києво-Печерській лаврі – пояснює релігієзнавиця. – Дар'я Лобанок

Лемківська жіноча прикраса увійшла до нематеріальної культурної спадщини Тернопільщини. – Ірина Терлюк

У Миропіллі на Сумщині росіяни знищили історичну пам'ятку

Культура національних меншин. Закордонні українці
Нація-легенда: хто такі караїми? – Анастасія Никифорова

Загальні питання

У Києві оголосили про початок програми Ukraine2EU. – Єгор Браїлян

Європейський Союз, Данія, Литва та Швеція запускають програму Ukraine2EU вартістю 16,7 млн євро для підтримки євроінтеграції України. Про це було оголошено під час конференції «Вступ України до ЄС: вибір зроблено, питання часу». Програма має на меті сприяти підготовці України в процесі вступу до Європейського Союзу. Програма Ukraine2EU розрахована на три роки та реалізується Литовським центральним агентством управління проектами (CPVA). Це одна з ключових програм Європейського Союзу, покликана допомогти Україні успішно завершити процес вступу та підготуватися до членства в ЄС. Ukraine2EU надає стратегічну підтримку ключовим українським органам влади, зокрема Офісу віцепрем'єр-міністра – міністра юстиції України, Урядовому офісу з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, Верховній Раді України, а також українським громадським організаціям, що сприяють цим зусиллям. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/239625/2025-04-01-u-kyievi-ogolosyly-pro-pochatok-programy-ukraine2eu/>

«Закладам культури потрібна автономія»: Григоренко про стратегію культури 2025–2030. – Анастасія Большакова

Згідно з новою стратегією розвитку культури на 2025-2030 роки Міністерство культури та стратегічних комунікацій (МКСК) планує автономізувати роботу підпорядкованих собі установ. Так відомство проваджуватиме «підвищення стійкості культури як суспільної системи» як однієї з цілей документа. Детальніше про стратегію розповідає перша заступниця міністра культури Галина Григоренко.

<https://life.pravda.com.ua/culture/strategiya-rozvitku-kulturi-2025-2023-yak-bude-pracyuvati-307291/>

Сергій Пантюк: Усі мають бути згадані, а загиблі – увіковічені. – Олександр Мимрук

Сергій Пантюк – письменник, журналіст, перекладач та редактор – для спецпроєкту «Слова і кулі» / Words and Bullets, який реалізують «Читомо» та Український ПЕН, розповідає про активізм, Революцію Гідності, службу в армії, його пригоди на далекій півночі й літературу, що стає інструментом пам'яті й терапії. Докладно:

<https://chytomo.com/serhij-pantiuk-usi-maiut-buty-zhadani-a-zahybli-uvikovichneni/>

Медіа

Media Development Foundation представив дослідження про стан українських регіональних медіа у 2024 році. – Валерія Буняк

На третій рік повномасштабного російського вторгнення в українських регіональних медіа посилюється дефіцит кадрів через продовження мобілізації та вигорання команд від життя у війні, а фінансова нестабільність створює

непевність щодо майбутнього незалежних редакцій. Про це свідчать результати щорічного дослідження Media Development Foundation (MDF). Висновки зроблено на основі 60 анкет, які заповнили незалежні локальні медіа з різних регіонів України, а також 11 глибинних інтерв'ю. Аналітики також зібрали інтерпретації даних від чотирьох експертів з менеджменту, контенту та дистрибуції в медіа, а також щодо HR-процесів. Наведено інфографіку опитування. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/239615/2025-04-01-media-development-foundation-predstaviv-doslidzhennya-pro-stan-ukrainskykh-regionalnykh-media-u-2024-rotsi/>

Фотовиставку про українських журналістів у російському полоні відкриють 9 квітня у Брюсселі. – Валерія Буняк

З 9 по 11 квітня в інфохабі Європейського парламенту в Брюсселі пройдёт фотовиставка про українських журналістів у російському полоні «Imprisoned Freedom». Відвідувачі виставки почують історії 30 українських медійників у неволі та дізнаються, чому важливо говорити про їхню долю. Центральною постаттю виставки стане журналістка Вікторія Рощина, яка загинула в російському полоні. Серед спікерів заходу – віцепрезидентка Європарламенту Піна Пічерно, депутат Європарламенту Себастьян Бугальо, голова парламентського Комітету з питань свободи слова Ярослав Юрчишин, заступниця представника України при ЄС Оксана Дякун, голова брюссельського офісу «Репортерів без кордонів» Джулі Маєрчак та медіаекспертка Інституту масової інформації Ірина Земляна. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/239609/2025-04-01-fotovystavku-pro-ukrainskykh-zhurnalistiv-u-rosiyskomu-poloni-vidkryut-9-kvitnya-u-bryusseli/>

Експеримент культури Ткаченко хоче очолити Суспільне мовлення. – Таня Матяш

Він став одним із шести претендентів на посаду голови правління. 1 квітня, було проведено підготовчий етап конкурсного добору на посаду голови правління. За його результатами до першого етапу конкурсного добору допущено усіх шістьох претендентів. Докладно:

https://lb.ua/society/2025/04/01/668781_eksministr_kulturi_tkachenko_hoche.html

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Із пам'ятника на місці відпочинку Петра І зняли полотно: перший етап демонтажу стартував у Полтаві. – Ігор Ізотов

У Полтаві 1-го квітня розпочали перший етап демонтажу пам'ятника на місці відпочинку Петра І. З монумента зняли захисне полотно, що дозволило експертам, музейникам та іншим фахівцям розпочати його детальне вивчення. Після демонтажу пам'ятник передадуть на зберігання до музею «Поля Полтавської битви», де його експонуватимуть для відвідувачів. Секретар Полтавської міської ради Катерина Ямщикова підкреслила, що демонтаж

відбувається поетапно, а терміни завершення робіт залежатимуть від процесу та не можуть бути визначені наперед. Докладно:

<https://suspilne.media/poltava/984325-z-pamatnika-petru-i-znali-polotno-persij-etap-demontazu-startuvav-u-poltavi/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

У Харкові хочуть створити благодійний заклад козацького стрит-фуду. Як допомогти проєкту? – Антон Малиновський

Команди проєктів «Трипіччя», БФ «Волонтерська» та Харківського літературного музею об'єдналися, щоб створити благодійний заклад «Благовіщенський Курінь». «Благовіщенський Курінь» – це особлива місцина у царині Залопані – Благовіщенському базарі (БлагБазі). Весь чистий прибуток закладу буде спрямовано на благодійні ініціативи «Волонтерської». Як можна допомогти проєкту? Докладно:

<https://lyuk.media/news/charity-cafe/>

Креативні індустрії

На Подолі відкривають креативний простір Mlyn design hub

Простір буде присвячено сучасному українському дизайну. Він складатиметься з двох зон: виставкової та подієвої, де проводитимуть лекції, майстер-класи тощо. Перша експозиція представить інсталяції інтер'єрних зон із предметів українського виробництва. Докладно:

<https://www.platfor.ma/na-podoli-vidkryvayut-kreatyvnyj-prostir-mlyn-design-hub/>

Фестивалі

Оголосили програму мініфестивалю музики від «Культурного погляду». – Антон Малиновський

У Харкові 5 та 6 квітня проходить музичний мініфестиваль від громадської спілки «Культурний погляд». На дводенній події відбудуться виступи нішевих артистів й артисток музичних проєктів різних жанрів, які поки не мають великої впізнаваності. Докладно:

<https://lyuk.media/news/mini-music-festival-2/>

Театр

«Нам потрібна сміливість»: головний редактор «Театральної Халепи!» про видання та свій ідеальний театральний вечір. – Поліна Горлач

У соцмережах все більше звертають увагу на проблеми українських театрів, особливо на тлі гучних звинувачень у сексуальних домаганнях проти театральних викладачів та режисерів. Тому небайдужі до українського театру люди вирішили об'єднатися, щоб ділитися найважливішим з якомога ширшим колом людей. Перший номер «Театральної Халепи!» з'явився 16 березня, напередодні другої акції протесту під Молодим театром та КМДА, де активісти закликали звільнити режисера Андрія Білоуса, якого звинувачують у

домаганнях до студенток та акторок. Головний редактор газети Даниїл Зенкін у бліцінтерв'ю розповів про ідею створення видання та свій театральний вечір. Чому видання має таку назву та яка його головна місія, докладно:

<https://suspilne.media/culture/984557-nam-potribna-smilivist-golovnij-redaktor-teatralnoi-halepi-pro-vidanna-ta-svij-idealnij-teatralnij-vecir/>

Чи варто Україні боротися з російським театром за кордоном? – Вікторія Кіхтенко

Не лише росіяни, але й іноземці продовжують ставити Антона Чехова, трактуючи його як «вічну класику». Наприклад, у лондонському театрі Barbican у березні відбулася прем'єра «Чайки» Антона Чехова, де зіграла австралійська акторка Кейт Бланшетт. Це адаптація британського драматурга Данкана Макміллана у постанові німецького режисера Томаса Остермаєра. У матеріалі на прикладі постановок «Чайки» у Лондоні досліджується питання, чи є російський нарратив у адаптаціях Чехова за кордоном. Також розповідається про українські вистави за текстами сучасних українських драматургів, які показували та показують зараз для іноземців... Загалом для західного театру Чехов та Ібсен – це основа драматургії, тож їх сприймають як щось наднаціональне... Серед проблемних питань, пов'язаних з представленням українських постановок для іноземних глядачів, названо низьке фінансування... У підсумку зазначається, що вирішення проблеми можливе за умови створення єдиного бренду українського мистецтва за кордоном, який би посилив спроможність Мінкульту та його відомств. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/984263-ci-varto-ukraini-borotisa-z-rosijskim-teatrom-za-kordonom/>

Музика

Jamala відіграє перший великий концерт з альбомом «Qirim». – Марічка Максимець

14 травня в Києві, у Жовтневому палаці, Jamala виступить з першим великим концертом з альбомом «Qirim». Виступ відбудеться у супроводі Національного симфонічного оркестру України та народних солістів. Подію буде присвячено роковинам депортації кримськотатарського народу. Виконавиця представить особливі аранжування, що поєднують традиційне звучання з сучасною музичною стилістикою. Докладно:

<https://liroom.com.ua/news/jamala-qirim-concert/>

Паліндром та Курган випустили сингл, обкладинкою якого стала ілюстрація Ніки Кожушко

Виконавці «Паліндром» та «Курган» випустили трек «Хаха», який присвятили пам'яті харківської мисткині Ніки Кожушко. 18-річна дівчина загинула внаслідок російського авіаудару по місту 30 серпня 2024 року. Обкладинку синглу «Хаха» Паліндрома та Кургана створено на основі ілюстрацій Ніки Кожушко. Докладно:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/794345-palindrom-ta-kurgan-vipustili-singl-obkladinkoyu-yakogo-stala-ilyustratsiya-niki-kozhushko>

Візуальні мистецтва

Через кожне фото занурити читачів у власні спогади: фотограф Денис Черв'як про зін, присвячений Старобільську. – Поліна Горлач

Фотограф Денис Черв'як оголосив у соцмережах, що нарешті готовий випустити зін зі своїми фотографіями про Старобільськ на Луганщині, який з 2022 року перебуває у тимчасовій російській окупації. Усього видання матиме 52 сторінки, а доставку автор обіцяє як в межах України, так і за кордон. На сторінках з'являться улюблені місця фотографа в місті, перехожі та інші знакові речі, які впізнає кожен житель Старобільська. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/984317-cerez-kozne-foto-zanuriti-citaciv-u-vlasni-spogadi-fotograf-denis-cervak-pro-zin-prisvacenij-starobilsku/>

У Києві відкрили виставку півників, які мають привертати увагу людей до проблеми слуху у військових. – Таміла Баранівська, Аліна Бурцева

У Києві у галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» відкрилася експозиція унікальної колекції півників Васильківського майолікового заводу. Ця виставка має привернути увагу до проблеми відновлення слуху у військовослужбовців. Наразі у виставковій залі представили 167 керамічних півників. Це частина приватної колекції, яка загалом налічує понад 2000 екземплярів. Колекцію збирав протягом трьох років лікар-отоларинголог, засновник благодійного фонду «Півник» Іван Гринько. Під час заходу на аукціоні продали півника з колекції. Кошти з продажу підуть на операцію з відновлення слуху одного із військових. Експозиція триватиме до 6 квітня. Докладно:

<https://suspilne.media/kyiv/984813-u-kievi-vidkrili-vistavku-pivnikov-aki-maut-privertati-uvagu-ludej-do-problemi-sluhu-u-vijskovih/>

«Візуальні голоси жінок» – інтригуюча перехресність. – Юлія Манукян

«З такою назвою триває виставка у приміщенні Гончаренко Центру, Кривий Ріг, яка позиціонується як феміністична. Але більше, ніж формат, інтригує заявлена концепція intersectionality (перехресності), що передбачає дослідження того, як гендер, соціальний статус, етнічна належність та місце проживання формують у взаємодії досвід кожної жінки». Докладно про виставку та її учасниць:

https://lb.ua/blog/yuliya_manukyan/668734_vizualni_golosi_zhinok-.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

Суспільне працює над документальним фільмом про мисткиню Параску Плитку-Горицвіт. – Оксана Наумова

Над створенням стрічки «Горицвіт: квітнути всупереч» працює команда «Суспільне Івано-Франківськ». Допрем'єрні покази документального проєкту про гуцульську мисткиню заплановані в Івано-Франківську та Львові на 9 та 11 квітня, а ютуб-прем'єра – на 16 квітня. Докладно:

<https://stv.detector.media/telebachennya/read/8820/2025-04-01-suspilne-pratsyuie-nad-dokumentalnym-filmom-pro-mystkynyu-parasku-plytku-gorytsvit/>

У нас в країні такого немає: чому кожен українець має побачити мюзикл «Ти (Романтика) в кіно». – Ольга Паньків

10 квітня відбудеться прем'єра фільму-мюзиклу «Ти [Романтика] в кіно», який є важливим кроком для розвитку театральної культури в Україні. Фільм-мюзикл поєднує історичні події та сучасність, демонструючи важливість запису вистав для збереження культурної спадщини. Цей жанр зовсім не розвинений у нас в країні. Тому усім, хто прагне, аби таких проєктів з'являлось все більше, варто відвідати прем'єру. Чому кожен українець має побачити мюзикл «Ти [Романтика] в кіно». Докладно:

https://kino.24tv.ua/film-ti-romantika-kino-koli-premyera-shho-vidomo-pro-strichku_n2789288

«Камінний хрест» повертається на великі екрани: фільм-сповідь про розлуку, коріння і втрату власної землі. – Соня Вселюбська

У прокат кінотеатрів Львова й Києва виходить «Камінний хрест» – еталонний фільм українського поетичного кіно. Торік стрічка відсвяткувала свій 55-й ювілей і останніми роками активно бере участь у кураторських показах по всьому світу. «Камінний хрест» – це головний твір про українську кризу ідентичності, який описує екзистенційну журбу за рідною землею. Наведено кілька особливих історій навколо фільму. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/oglyad-na-film-kaminni-y-hrest-znachennya-filmu-leonida-osiki-dlya-ukrajinskogo-kino-307269/>

Комедія «Відпустка наосліп» зібрала майже 16 млн грн за три тижні прокату. – Дар'я Тарасова

За три тижні романтична комедія режисерки Валерії Фадєєвої «Відпустка наосліп» показав гарні результати бокс-офісу. Стрічка зібрала 15 807 093 грн, а переглянули її 95 191 глядач. У прокат стрічка вийшла 13 березня. Докладно:

<https://espreso.tv/kino-komediya-vidpustka-naoslip-zibrala-mayzhe-16-mln-grn-za-tri-tizhni-prokatu>

«Найс Лейдіз»: В Україні покажуть документальний фільм про команду черлідерок старшого віку з Харкова. – Катерина Кадакова

В український прокат 10 квітня виходить документальна стрічка режисерки Марії Пономарьової «Найс Лейдіз», яка розповідає історію харківської команди з черлідінгу, що руйнує стереотипи про жінок старшого віку. Учасницям «Найс Лейдіз» – від 50 років, а найстаршій – 75 років. Вони вже потрапили до Книги рекордів України як найстарша команда з черлідінгу. Стрічка вийде в Україні в обмеженому прокаті. Перелік міст та кінотеатрів оновлюватиметься. Наразі відомо, що подивитися фільм можна буде в Києві, Одесі, Львові, Сумах та, звісно, Харкові. Також у Львові (9 квітня, Forum Lviv), Києві (10 квітня, Український Дім) та Харкові (дата та місце будуть оголошені згодом) відбудуться спеціальні покази за участю творчої групи. Докладно:

<https://divoche.media/2025/04/01/nays-leydiz-v-ukraini-pokazhut-dokumentalnyy-film-pro-komandu-cherliderok-starshoho-viku-z-kharkova/>

«Вій. Спадок темряви»: в Україні розпочали роботу над фільмом за твором Гоголя

Компанія United Heroes розпочала роботу над містичним трилером «Вій. Спадок темряви». Реліз фільму, який покликаний розповісти про гоголівський містицизм сучасному глядачу, заплановано на 2026 рік. «Вій. Спадок темряви» це сучасне переосмислення творчості Миколи Гоголя, а одне з ключових завдань проєкту є популяризувати персонажів з української міфології та Гоголя саме як українського, а не російського письменника. Проєкт перебуває на стадії розробки. Докладно:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/794669-v-ukraini-rozpochali-robotu-nad-mistichnim-trilerom-viy-spadok-temryavi>

У Бельгії скасували показ російської пропагандистської стрічки «Росіяни на війні». – Мар'яна Зінченко

Фестиваль DOCVILLE у м. Льовен (Бельгія) скасував показ російського пропагандистського фільму «Russians at War» після звернення українського посольства в Бельгії. У МЗС кажуть, що демонстрація таких фільмів – це частина російської інформаційної війни, спрямованої на виправдання своєї агресії проти України. У МЗС наголосили, що російській пропаганді немає місця на культурних платформах. Культурна сцена не має використовуватися для поширення брехні про війну та виправдання агресора. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/239604/2025-04-01-u-belgii-skasuvaly-pokaz-rosiyskoi-propagandystskoi-strichky-rosiyany-na-viyni/>

У Китаї та Канаді покажуть документалку «ЄвроДонбас», що розвінчує радянські міфи про регіон. – Дар'я Тарасова

Фільм режисера Корнія Грицюка, що показує Донбас, який понад 100 років тому був невіддільною частиною європейського світу, 2 квітня покажуть у двох країнах. 2 квітня відбудеться показ документального фільму «ЄвроДонбас» у резиденції посольства Великої Британії у Китаї. Подія, організована посольством України в Китаї спільно з посольством Франції, відбудеться в межах фестивалю документального кіно Peace. Security. Future. Після показу відбудеться обговорення з режисером Корнієм Грицюком. Крім того, буде представлено виставку «Європейська спадщина Донеччини та Луганщини» англійською та китайською мовами. Також 2 квітня в університеті Вінніпега, Канада, відбудеться показ документальної стрічки та обговорення з продюсеркою та співсценаристкою Анною Паленчук. Докладно:

<https://espreso.tv/kino-u-kitai-ta-kanadi-pokazhut-dokumentalku-evrodonbas-shcho-rozvinchue-radyanski-mifi-pro-region>

Арттерапія

В Україні відкрили 6-й кінопростір для військових на реабілітації

В одному з медзакладів Нацгвардії України відкрили кінопростір для військових, які проходять реабілітацію та лікування. Станом на березень 2025 року вже запустили 6 таких просторів у Київській, Хмельницькій, Вінницькій, Запорізькій та Полтавській областях. Окрім показів фільмів, там проводять творчі зустрічі з зірками українського кінематографа. На відкритті шостого кінопростору зокрема показали історичну стрічку «Довбуш». Докладно:

<https://www.platfor.ma/v-ukrayini-vidkryly-6-tyj-kinoprostir-dlya-vijskovyh-na-reabilitatsiyi/>

Просвітництво

В Україні запускають освітню платформу FUTURES з програмами для молоді. – Микита Кишиневський

5 квітня в Україні запускають нову платформу для молоді, де учасники зможуть навчатися та здобувати актуальні навички. Завдяки платформі молодь зможе долучатися до програм від українських експертів та навчатися за підтримки досвідчених менторів. Перші програми FUTURES охоплюватимуть такі сфери: державне управління, бізнес, ІТ та культура. Серед спікерів події Анастасія Бондар – заступниця міністра культури та інформаційної політики України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації. Докладно:

<https://shotam.info/v-ukraini-zapuskaiut-osvitniu-platformu-futures-z-prohramamy-dlia-molodi/>

Література. Книговидання

Лейпцизький книжковий ярмарок: у 2025 році подію відвідало майже 300 тисяч людей. – Поліна Горлач

У п'яти павільйонах свої книжки представили видавництва із 45 країн, і за чотири дні відбулося 2800 заходів на 330 майданчиках за участі 3000 учасників. Україна була представлена національним стендом, де свої книги презентували вісім видавництв. Окремі стенди мали також «Мистецький арсенал» і поетичний фестиваль Meridian Czernowitz. Найбільший інтерес відвідувачі ярмарку виявили до книжок Павла Казаріна, Максима Буткевича та Вікторії Амеліної. Загалом у межах української програми відбулося 27 подій. Серед спікерів були Оксана Забужко, Ірина Цілик, Максим Буткевич, Павло Казарін, Станіслав Асеев та інші. Про перебіг події, докладно:

<https://suspilne.media/culture/984731-lejpcizkij-knizkovij-amarok-u-2025-roci-podiu-vidvidalo-majze-300-tisac-ludej/>

Українська сцена Лейпцизького книжкового ярмарку: голоси спротиву та гідності. – Марина Губіна

Про що говорили українські діячі та діячки культури на Лейпцизькому книжковому ярмарку. Докладно:

<https://sensormedia.com.ua/books/ukrayinska-sczena-lejpczyzkogo-knyzhkovogo-yarmarku-golosy-sprotyvu-ta-gidnosti/>

Оксана Забужко: «Чому ми нічого не навчилися з історії». – Оксана Щур

У кінці лютого в німецькому видавництві S. Fischer вийшов есей Оксани Забужко «Моя найдовша подорож», доповнений двома текстами й новою передмовою авторки порівняно з австрійським виданням 2022 року. З цієї нагоди 29 березня на Ляйпцизькому книжковому ярмарку відбулася зустріч з письменницею. Подія пройшла під назвою «Чому ми нічого не навчилися з історії». У своїй промові на Ляйпцизькому книжковому ярмарку Оксана Забужко розповідає, як Захід після двох світових воєн не помітив посилення головного гравця Третьої світової, які ключові моменти новітньої історії призвели до нинішньої світової політичної кризи і яке майбутнє чекає на Україну та Європу вже незабаром. Оpubліковано конспект промови письменниці. Докладно:

https://lb.ua/culture/2025/04/02/668765_oksana_zabuzhko_chomu_mi_nichogo.html

Україна на Болонському ярмарку дитячої книги 2025. – Ропасва Жанна

31 березня стартував 62-й Болонський ярмарок дитячої книги (Bologna Children's Book Fair), що триватиме до 3 квітня у виставковому центрі BolognaFiere. Цьогоріч подія об'єднує приблизно 1500 експонентів з 90 країн світу. Україна традиційно бере участь у ярмарку – 25 видавництв і літературних агенцій представлять свої видання на стенді Hall 30, Stand A3, організованому Українським інститутом книги. Дизайн українського стенда знову натхненний роботами Олександра Шатохіна з «тихої книжки» «Жовтий метелик». Український інститут книги спільно з міжнародними партнерами організовує дві дискусії: «Tales of EUkraine: Кожен заслуговує на свою історію» (31 березня) та «EURead. Діти у світі дезінформації: як читання формує критичне мислення» (2 квітня). Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» у партнерстві з Bologna Children's Book Fair і під кураторством Клубу ілюстраторів Pictoric представить експозицію, що об'єднує: сучасних українських ілюстраторів та художників ХХ століття. Докладно:

<https://bit.ua/2025/04/ukrayina-na-bolonskomu-yarmarku-dytyachoyi-knygy-2025/>

У Києві проведуть перший ярмарок мистецької книги

11–13 квітня в Києві проведуть перший ярмарок мистецької книги (КАВФ). Він стане платформою для незалежних видавців, зосереджених на фотографії, дизайні, архітектурі тощо. Подія об'єднає видавців із Великої Британії, Європи та України. У програмі – лекції та презентації книжок. Докладно:

<https://www.platfor.ma/u-kyievi-provedut-pershyj-yarmarok-mystetskoyi-knygy/>

Охорона культурної спадщини

Як проводили інвентаризацію печер Києво-Печерської лаври: релігієзнавиця Людмила Филипович. – Поліна Горлач; Що за планові перевірки відбуваються у Києво-Печерській лаврі – пояснює релігієзнавиця. – Дар'я Лобанок

Для обліку та виявлення зниклих цінностей комісія Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» перевіряє ближні й дальні печери. Людмила Филипович зазначає, що комісію створили в середині березня 2025 року, коли виникла потреба перевірити цінності, які зберігалися в Києво-Печерській лаврі, зокрема в ближніх та дальніх печерах. Вона додає, що приблизно у той час почали поширюватися чутки, що нібито частину мощів незаконно кудись вивозять, що у когось зі святих не вистачає руки й подібне. Тому було вирішено провести інвентаризацію і визначити, що дійсно зникло. Бо, за словами Филипович, проблема була не тільки з мощами, які зберігаються на території заповідника, а й, наприклад, з іконами. Що відомо про події, пов'язані з храмами Києво-Печерської лаври, про саму Києво-Печерську лавру та цінності, які там зберігаються, докладно:

<https://suspilne.media/culture/984543-ak-provodili-inventarizaciju-pecer-kievo-pecerskoi-lavri-religieznavica-ludmila-filipovic/>

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevo-pecherskiy-lavri-planovi-perevirki-307288/>

Лемківська жіноча прикраса увійшла до нематеріальної культурної спадщини Тернопільщини. – Ірина Терлюк

Лемківська жіноча нагрудна прикраса – кривулька – увійшла до переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Тернопільщини. Рішення прийнято обласною комісією з формування відповідного переліку. Докладно:

<https://suspilne.media/ternopil/984831-lemkivska-zinoca-prikrasa-uvijsla-do-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-ternopilsini/>

У Миропіллі на Сумщині росіяни знищили історичну пам'ятку

У Миропіллі на Сумщині росіяни знищили авіабомбою історичну пам'ятку кінця XIX століття. Колись це була земська лікарня, а ще 100 років тому – Особняк Глуховцева. Він був побудований у «цегляному» стилі, а особливу увагу приділили фасадам із вишуканим оздобленням. Докладно:

<https://www.platfor.ma/u-myropilli-na-sumshhyni-rosiyany-znyshhyly-istorychnu-pam-yatku/>

Культура національних меншин. Закордонні українці

Нація-легенда: хто такі караїми? – Анастасія Никифорова

Караїми – один з найменш численних корінних народів України, проте він має дуже довгу та непросту історію, особливі традиції, культуру та малодосліджену історію. 12 березня у книгарні «Сенс» на Хрещатику пройшла лекція «Караїми Центрально-Східної Європи: культура, релігія, ідентичність» історика Юрія (Аміра) Радченка за модераторства Олексія Савченка, історика та дослідника польсько-литовських татар. Це перша зустріч історичного клубу

Польського Інституту в Києві у 2025 році. Опубліковано головні тези лекції.
Докладно:

<https://sensormedia.com.ua/culture/nacziya-legendy-hto-taki-karayimy/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org ; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26